

zaručuje srovnatelnou úroveň zkoušky, škola nemůže vynechat některá z témat, která jsou důležitá pro uplatnění v daném oboru. Jednotné zadání závěrečných zkoušek také umožňuje srovnávat výsledky žáků z různých škol. Pozitivní je, že od začátku reformy závěrečných zkoušek se podílejí na jednotných zadáních pedagogové, zástupci zaměstnavatelů a odborníci z praxe.

Oproti roku 2010/2011 opět vzrostl počet škol, které dobrovolně jednotné zadání využily. O 33 % se zvýšila účast škol u oborů vzdělání kategorie E, ve kterých se většinou vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. U oborů vzdělání kategorie H se podíl škol, které přijaly jednotné zadání, zvýšil o 5 %. Zájem o zapojení do projektu „Nová závěrečná zkouška“ v roce 2011/2012 projevilo 344 středních škol (80,6 %) s tříletými obory vzdělání kategorie H, 83 škol (61 %) s obory vzdělání kategorie E. Celkem letos skládalo závěrečnou zkoušku podle jednotného zadání 24 990 žáků, z toho 23 321 v oborech kategorie H a 1 669 v oborech kategorie E.

Při kontrole ukončování středního vzdělání závěrečnou zkouškou ČŠI nezjistila porušení právních předpisů.

3.5 Dopady preventivních a inovačních programů ve středním vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotila školní systémy prevence a účinnost opatření přijatých a realizovaných podle výskytu negativních jevů ve středních školách. Preventivní a podpůrná opatření pro žáky s riziky školní neúspěšnosti jsou zaměřena na nově přijaté žáky v prvním ročníku, v průběhu vzdělávání na prevenci a omezení sociálně patologických jevů (zejména užívání návykových látek a šikany) a nadměrné absence, v posledním ročníku studia na přípravu k závěrečným a maturitním zkouškám, případně na kariérové poradenství.

3.5.1 Adaptace a úspěšnost žáků 1. ročníku střední školy

Při monitorování situace v 1. ročnících středního vzdělávání ČŠI zjistila, že v průběhu ročníku 11,7 % žáků ukončuje vzdělávání v průběhu studia a pouze 6,2 % žáků ke střednímu vzdělávání nastupuje do jiného oboru. Z toho lze soudit, že 5,5 % žáků prvního ročníku odešlo v daném období mimo vzdělávací systém. Obdobný stav byl zjištěn i ve školním roce 2010/2011.

Střední školy pro úspěšnou adaptaci žáků při přechodu ze základního do středního vzdělávání nejčastěji nabízejí prohlídku školy (95,2 %), individuální konzultace (82,5 %), mimoškolní aktivity a kroužky (71,4 %) a adaptační kurzy (65,1 %).

Tabulka 22 Adaptační aktivity nabízené žákům 1. ročníku SV (údaje v %)

Nejčastější aktivity nabízené školou pro žáky 1. ročníku	SŠ celkem	GV	SOV	GV + SOV
Prohlídka školy	95,2	100,0	93,8	100,0
Individuální konzultace pro žáky (rodiče)	82,5	72,7	85,4	75,0
Mimoškolní aktivity, kroužky	71,4	86,4	67,7	75,0
Adaptační kurz	65,1	86,4	57,3	100,0
Vstupní srovnávací testy	44,4	50,0	44,8	25,0
Společné projekty	40,5	68,2	33,3	50,0
Seznamovací, zážitkové kurzy	38,1	36,4	36,5	62,5

Ředitelé středních škol nejsou příliš spokojeni s kvalitou přípravy žáků v základních školách, Pouze 47,2 % ředitelů středních uvedlo, že jsou žáci dobře připraveni ke střednímu vzdělávání v základní orientaci v životních situacích, 45,3 % v komunikaci a 35,8 % v samostatnosti.